ул. "Дякон Игнатий" № 9, София 1000
Република България
тел: (+359 2) 940 9771;
факс (+359 2) 988 5094

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България

Публикуван на: 18.10.2016

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Главната цел на предлаганото изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ЗМПВВППРБ) е да бъдат въведени в българското законодателство изискванията на Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране (ОВ, L 257 от 2014 г.). Изработването на законопроекта е предвидено като мярка № 88 в Плана за действие за 2016 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, приет с Решение № 27 на Министерския съвет от 21 януари 2016 г.

Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране е елемент от последователно прилаганата Интегрираната морска политика на Европейския съюз, която представлява цялостен подход към всички политики на Европейския съюз, свързани с моретата и океаните и се провеждана с оглед насърчаване на координираното и съгласувано вземане

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

на решения за постигане на максимални резултати по отношение на устойчивото развитие, икономическия растеж и социалното сближаване на държавите - членки, както и на свързаните с морето сектори, посредством съгласувани, свързани с морето политики и съответното международно сътрудничество. Основополагащата идея е, че държавите - членки и Европейският съюз, като цяло, биха могли да извлекат по-голяма полза от моретата и океаните с по-малко въздействие върху околната среда чрез координиране на своите секторни политики в областта на: рибарството и аквакултурите, морското корабоплаване и пристанищата, опазване на морската околна среда, извършването на морски научни изследвания, добив на енергия посредством разположени в морето инсталации, корабостроене и свързани с морето индустрии, морски и крайбрежен туризъм, заетост в секторите, свързани с морското дело, развитие на крайбрежните региони и т.н.

С Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране по отношение на държавите - членки на Европейския съюз се въвежда задължение да организират и прилагат морско пространствено планиране като инструмент на Интегрираната морска политика, подкрепящ и улесняващ изпълнението на стратегията „Европа 2020, стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж" (стратегията „Европа 2020"). Морското пространствено планиране е призвано да създаде рамката за съгласувано, прозрачно и устойчиво вземане на решения въз основа на обективни данни и по този начин да съдейства за по-ефективно управление на дейностите по използване на морските пространства в съответствие с националните политики и законодателство на държавите - членки.

В резултат на провежданото морско пространствено планиране всяка държава -членка следва в срок до 31 март 2021 г. да разработи морски пространствен план, с обхват и съдържание, определен в националното законодателство, при съблюдаване на минималните изисквания, установени в Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране. За да се гарантира, че морските пространствени планове се основават на надеждни данни и за да се избегне допълнителната административна тежест, е предвидено, че държавите - членки следва да използват най-добрите налични данни и информация – екологична, геоложка, геоморфоложка и т.н., както и да си сътрудничат по подходящ начин в обмена на информация и за постигане на съгласуваност на националните им морски пространствени планове.

Групата норми, чрез които в националната правна система се въвеждат изискванията на Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране посветени на постигането на посочената по-горе цел, включва: § 2 от законопроекта относно създаване на чл. 51а – 51ж; § 3 от законопроекта относно изменение и допълнение на чл. 52б от ЗМПВВППРБ; § 29, т. 1 от законопроекта относно допълване на чл. 112д, ал. 1 от ЗМПВВППРБ; § 40 от законопроекта относно създаване на § 1д и 1е и на т. 51 в § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗМПВВППРБ; § 42, т. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта относно изменение и допълнение на чл. 101 от Закона за устройство на територията; § 43 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта относно допълване на чл. 22, ал. 1 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие; § 44 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта относно изменение и допълнение на чл. 7а, чл. 7б, ал. 2 и чл. 7д от Закона за регионалното развитие; заключителните разпоредби на § 46, § 47 и § 54 от законопроекта.

С § 2 от законопроекта се предлага в Раздел VII „Използване на морските пространства и опазване на морската среда" на Глава втора „Морски пространства на Република България" от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България да бъдат създадени нови чл. 51а – 51ж, с които да бъдат установени на ниво закон: **1)** изискването за прилагане на морско пространствено

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

планиране и съдържанието на понятието „морско пространствено планиране" (чл. 51а); **2)** органът, компетентен за прилагане на морското пространствено планиране и за изработване на Морския пространствен план на Република България, както и задължението за участие в процеса на морско пространствено планиране на всички ведомства, научни, стопански и други неправителствени организации, които имат отношение към управлението или осъществяването на дейности по използване на морските пространства на страната (чл. 51б); **3)** обхватът, задачите и съдържанието на Морския пространствен план на Република България (чл. 51в); **4)** изходната информация, която трябва да бъде осигурена в процеса на морското пространствено планиране с оглед изработване на Морския пространствен план на Република България и необходимостта от сътрудничество на различни нива и в различни формати с другите черноморски държави в процеса на набиране на информация и изработване на плана (чл. 51г); **5)** задълженията за осигуряване на широк обществен достъп до проекта на морски пространствен план и за провеждане на обществено обсъждане (чл. 51д); **6)** редът за съгласуване, приемане и одобряване на Морския пространствен план, сроковете, в които следва да бъде периодично преразглеждан, с оглед поддържането му в актуален вид, както и възможностите за предприемане на действия за неговото изменение в периода между две преразглеждания (чл. 51е); **7)** способите за осигуряване на публичност на одобрения Морски пространствен план на Република България и на неговите изменения и за съобщаването на плана и измененията му на Европейската комисия и другите държави от Черноморския регион (чл. 51ж).

С § 3 и § 29, т. 1 от законопроекта се предлага изменение и допълнение съответно на чл. 52б и на чл. 112д, ал. 1 от ЗМПВВППРБ, което, в съответствие с изискванията на Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране, да установи задължение за съгласуваност между предвижданията на подробните устройствени планове за изграждане на подводни линейни обекти на техническата инфраструктура (тръбопроводи, кабели, съоръжения за дълбоководно заустване на отпадъчни води и други) и на специализираните подробни устройствени планове за рибарските, яхтените и пристанищата със специално предназначение и на специализираните пристанищни обекти по чл. 111а, ал. 1 и чл. 111б, ал. 1 с тези на стратегическия документ за пространствено планиране и развитие на морските пространства на страната – Морския пространствен план на Република България.

С § 40 от законопроекта се предлага в Допълнителните разпоредби на ЗМПВВППРБ да бъдат създадени нови параграфи 1д и 1е, а § 2 да бъде допълнен с нова т. 51. Предложението за създаване на § 1д, определящ съдържанието на информацията, която компетентният за организиране и прилагане на морското пространствено планиране орган следва да предостави на Европейската комисия, въвежда изискванията на чл. 13, пар. 2 и на Приложението на Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране и се основава на разпоредбата на чл. 32, ал. 2, т. 1 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове (обн., ДВ, бр. 39 от 1974 г., изм. и доп., бр. 7 от 1978 г., бр. 57 от 1980 г. и бр. 46 от 2007 г.). Предложението за създаване на § 1е в Допълнителните разпоредби на ЗМПВВППРБ има за цел изпълнение на изискванията на чл. 32, ал. 2, т. 4, буква „а" от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове. А създаването на законово определение за понятието „Интегрирана морска политика на Европейския съюз" се предлага с оглед на изискването на чл. 37, ал. 3, във връзка с ал. 2 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове.

С цел да бъде регламентирана обвързаността, която е необходимо да съществува между актовете за пространствено планиране и развитие на различни нива (Националната концепция за пространствено развитие, секторните стратегически документи на национално и регионално равнище и специализираните схеми на акваторията към общите

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

и подробните устройствени планове на черноморските общини) и Морския пространствен план на Република България, с § 42, т. 1, § 43 и § 44 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се предлагат съответни изменения и допълнения на чл. 101 от Закона за устройство на територията, чл. 22, ал. 1 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие и чл. 7, чл. 7б, ал. 2 и чл. 7д от Закона за регионалното развитие.

Предлаганите заключителни разпоредби на § 46, § 47 и § 54 от законопроекта се намират в непосредствена връзка с текста на § 2 и имат за цел да осигурят изпълнението на предлаганите с него нови разпоредби на чл. 51а – 51ж.

Представеният законопроект включва и значителна група норми, с които се цели да бъде усъвършенствана законовата регламентация на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството на пристанища и специализирани пристанищни обекти. Проблемът е идентифициран от междуведомствената работна група „Разрешителни за строителство – брой процедури и време за тяхното изпълнение", сформирана със Заповед № Р-191 от 10 септември 2015 г. на министър-председателя на Република България. Констатации в същия смисъл се съдържат и в мотивите на Решение № 3 от 6 март 2014 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 10 от 2013 г. (обн., ДВ, бр. 24 от 2014 г.).

Отстраняване на описания проблем посредством закон за изменение и допълнение на ЗМПВВППРБ е включено като мярка № 15 в част „Правни мерки" на Плана за действие с мерки, адресиращи основните проблемни области, възпрепятстващи нарастването на инвестициите, утвърдени с Решение № 617 на Министерския съвет от 12 август 2015 г., който план е приет с Решение № 411 на Министерския съвет от 19 май 2016 г.

С предлагания законопроект усъвършенстването на нормативната уредба в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството на пристанища и специализирани пристанищни обекти се провежда по три направления: **1)** отстранят се съществуващите празнини в ЗМПВВППРБ по отношение изработването, съгласуването, приемането и одобряването на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт и на подробните устройствени планове за яхтените, рибарските и пристанищата със специално предназначение (пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ), на специализираните пристанищни обекти по чл. 111а, ал. 1 и чл. 111б, ал. 1 от ЗМПВВППРБ и на брегоукрепителните хидротехнически съоръжения в акваторията на Черно море и в българския участък на река Дунав, изпълняващи „двойна" функция; **2)** отстранят се съществуващи противоречия между предвиденото в специалния закон (ЗМПВВППРБ) и в Закона за устройство на територията (субсидиарно приложим за неуредените въпроси по силата на разпоредбата на чл. 112п от ЗМПВВППРБ), които създават затруднения при прилагане на правните норми; **3)** генералните планове на пристанищата за обществен транспорт и на подробните устройствени планове на пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ и на специализираните пристанищни обекти се дефинират изрично като специализирани подробни устройствени планове по смисъла на чл. 111 от Закона за устройство на територията.

В групата разпоредби от законопроекта, посветени на постигането на описаната по-горе цел, влизат: § 7 от законопроекта относно допълване на чл. 61, ал. 4 от ЗМПВВППРБ; § 10 от законопроекта за допълване на чл. 75 от ЗМПВВППРБ; § 22 – 35 от законопроекта, съответно относно изменение и допълнение на чл. 112а от ЗМПВВППРБ, създаване на чл. 112а1, изменение и допълнение на чл. 112б и изменение на чл. 112в от ЗМПВВППРБ, създаване на чл. 112в1, изменение на чл. 112г от ЗМПВВППРБ, създаване на чл. 112г1, изменение и допълнение на чл. 112д от ЗМПВВППРБ, изменение на чл. 112е от ЗМПВВППРБ, допълване на чл. 112и, ал. 2 от ЗМПВВППРБ, изменение и допълнение на чл. 112к от ЗМПВВППРБ, допълване на чл. 112м, ал. 1 от ЗМПВВППРБ, изменение на чл. 112о от ЗМПВВППРБ и изменение и допълнение на чл. 112п от ЗМПВВППРБ; § 42, т. 2 и 3 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта относно изменение и

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

допълнение на чл. 111 и чл. 189 от Закона за устройство на територията и § 48 – 52 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта.

С § 7 и § 10 от законопроекта се предвижда съответно чл. 61, ал. 4 и чл. 75 от ЗМПВВППРБ да бъдат допълнени с правила относно устройственото планиране и инвестиционното проектиране на хидротехнически съоръжения (брегозащитни, брегоукрепителни и т.н.), изграждани в акваторията на Черно море или в българския участък на река Дунав, които освен основното си предназначение ще изпълняват и функции на специализиран пристанищен обект, т.е. ще осигуряват „тиха" акватория на укрития за риболовни кораби или на зимовници или ще позволяват на тях безопасно временно да пристават риболовни, добиващи или специални (по смисъла на чл. 5 от Кодекса на търговското корабоплаване) кораби, кораби, предназначени за спомагателни дейности или за сезонен превоз на пътници. С оглед на възможната „двойна употреба" на тези съоръжения се предлага при устройственото планиране и инвестиционното проектиране за целите на изграждането им, освен общите правила на Закона за устройство на територията, да се прилагат и специалните правила, предвидени за специализираните пристанищни обекти в Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

Посредством текстовете на § 22 – 35 от законопроекта се предлага изменение и допълване на съществуващата система от законови норми, съставляващи Раздел IV „Изграждане на нови пристанища и специализирани пристанищни обекти, разширение, реконструкция и рехабилитация на пристанища и специализирани пристанищни обекти" на глава четвърта „Пристанища" на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България. Специалната уредба на устройственото планиране и инвестиционното проектиране на пристанища и специализирани пристанищни обекти е създадена през 2004 г. и претърпя съществена промяна през 2013 г. с приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.).

Сега предлаганите изменения и допълнения са подчинени на идеята, заложена в основата на промените от 2013 г., и целят нейното доразвиване по начин, че да бъдат преодолени съществуващите законови празнини и несъответствия. Предвид обстоятелството, че в резултат на промяната от 2013 г. законовата уредба на устройственото планиране и инвестиционното проектиране на пристанищата за обществен транспорт с национално значение не се различава по същество си от тази на пристанищата за обществен транспорт с регионално значение, с настоящия законопроект се предлага организация и формулировка на разпоредбите, чрез която се преодолява ненужното повторение на текстове, като в същото време се отчитат спецификите за двете групи пристанища там, където действително съществуват и се постига систематично подреждане на разпоредбите, съответстващо на етапите на процеса на устройствено планиране и инвестиционно проектиране.

С § 22 от законопроекта се предлагат промени в разпоредбата на чл. 112а ЗМПВВППРБ, целящи да я превърнат в общ текст, който регламентира генералните планове като специализирани подробни устройствени планове – устройствена основа за изграждане и развитие, включително разширение, на пристанищата за обществен транспорт, обвързаността им със стратегическите документи на национално ниво в сферата на водния транспорт и пристанищата и с устройствените схеми и планове от по-висока степен и основните етапи, които включва процесът на устройствено планиране на пристанищата – даване на разрешение за изработване на проект на генерален план; внасяне на проекта за разглеждане, приемане и одобряване; съгласуване и приемане на проекта; одобряване на проекта, както и обвързаността на генералните планове със следващия етап на инвестиционно проектиране на пристанищата за обществен транспорт. Запазва се съществуващата и в момента законова делегация в полза на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на регионалното развитие и

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

благоустройството за създаване на по-детайлна уредба на въпросите, свързани с обхвата, съдържанието изработването, одобряването и изменението на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт.

С § 23 от законопроекта се предлага да бъде създаден нов чл. 112а1, установяващ основните правила за искане и даване на разрешение за изработване на проекти на генерални планове на пристанища за обществен транспорт – лица, които имат право да искат такова разрешение, ред за заявяване на искането, компетентни да се произнасят по искането органи, ред за оспорване на отказите да се даде разрешение. При създаване на разпоредбата е следван моделът, установен в чл. 124а и чл. 124б от Закона за устройство на територията. По-конкретно това касае начина на оповестяване на дадените разрешения и възможностите за оспорване на акта на компетентните органи, с който приключва този начален етап от устройственото планиране. При създаване на забраната за оспорване на съвместната заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на регионалното развитие и благоустройството е следвано трайно установеното в нашата правна система разбиране, че индивидуалният административен акт, с който се уважава направеното искане и се дава разрешение за изработване на проект на устройствен план, влияе само върху правната сфера на заявителя като създава в негова полза права, но не и задължения, поради което както заявителят, така и всяко трето лице няма правен интерес от оспорване на акта.

С § 24 от законопроекта се предлага чл. 112б да бъде изменен по начин, че разпоредбата да дава основната регламентация на процеса на съгласуване, разглеждане приемане и одобряване на проекта на генерален план на пристанище за обществен транспорт. Съгласно нормата на чл. 112а, ал. 6 от ЗМПВВППРБ детайлното нормативно уреждане на този процес се прави с наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на регионалното развитие и благоустройството. В настоящия момент това е Наредба № 10 от 2014 г. за обхвата и съдържанието, изработването, одобряването и изменението на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт (обн., ДВ, бр. 32 от 2014 г., изм., бр. 2 от 2015 г.). Предложението за обнародване на съвместната заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на регионалното развитие и благоустройството се основава на модела, установен в чл. 124б, ал. 3 от Закона за устройство на територията и прилаган и към настоящия момент в практиката по отношение на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт и цели постигането на максимална публичност на постановения акт и осигуряване възможност за оспорването му от страна на всяко трето лице, което счита, че с този акт са засегнати негови права или законни интереси.

По повод предложения с § 24, т. 3 от законопроекта относно изменение чл. 112б, ал. 3 от ЗМПВВППРБ двумесечен срок, в който изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация" представя на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на министъра на регионалното развитие и благоустройството становището си по проекта на генерален план и предлага назначаване на междуведомствен експертен съвет за разглеждане и приемане на проекта, е необходимо да се отбележи следното: Според действащата в момента уредба срокът за становище е 3 (три) месеца, когато става дума за генерален план на пристанище за обществен транспорт с национално значение (чл. 112б, ал. 4 от ЗМПВВППРБ), и 1 (един) месец, когато касае генерален план на пристанище за обществен транспорт с регионално значение (чл. 112г, ал. 3 от ЗМПВВППРБ). Вероятно, при това диференциране на сроковете, законодателят е изхождал от идеята за значителната разлика в териториалния обхват на проектите на генерални планове на пристанища за обществен транспорт с национално и с регионално значение и в обема на документите, които следва да бъдат разгледани и анализирани, за да бъде изработено становището. В действителност, от съществено значение за определянето му са други обстоятелства, а именно: **1)** в рамките на този срок се провежда цялостната процедура по: установяване списъка на заинтересуваните лица (лицата, чиито

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

права и законни интереси биха били засегнати в случай на одобряване на проекта на генерален план), уведомяването им за изготвения проект, запознаването на заинтересуваните лица с предвижданията на проекта, представяне на становища, в това число възражения, по отношение на проекта от страна на заинтересуваните лица и преценка на основателността на изложените в тези становища аргументи; **2)** различната продължителност на сроковете по чл. 112б, ал. 4 и чл. 112г, ал. 3 от ЗМПВВППРБ е причина в Наредба № 10 от 2014 г. за обхвата и съдържанието, изработването, одобряването и изменението на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт да бъдат установени различни срокове за запознаване на заинтересуваните лица с проекта на генерален план на пристанище за обществен транспорт съответно с национално и с регионално значение, както и на различен срок за представяне на становища, в това число възражения, по отношение на проекта. За запазването на подобно различие не съществуват достатъчно убедителни правни или житейски аргументи; **3)** досегашната практика по прилагане на коментираните текстове сочи, че едномесечният срок за становище на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация" по отношение проектите на генерални планове на пристанища за обществен транспорт с регионално значение и произтичащият от него четиринадесетдневен срок за запознаване с проекта и изразяване на становище от страна на заинтересуваните лица е необосновано кратък. Определянето на срока за становище на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация" на 2 (два) месеца, както се предлага, ще позволи на администрацията да изпълни своите функции без необосновано забавяне, като в същото време се осигури достатъчно дълъг срок (едномесечен) на заинтересуваните лица за запознаване с проекта на план и изразяване на становище, в това число и възражения, по отношение на неговите предвиждания (срок с едномесечна продължителност в момента е установен само в случаите на проект на генерален план на пристанище за обществен транспорт с национално значение).

С § 25 от законопроекта се предлага чл. 112в от ЗМПВВППРБ да бъде изменен така, че да урежда основанията и процедурата за изменение на одобрен генерален план на пристанище за обществен транспорт.

Предложението за създаване на нов чл. 112в1 (§ 26 от законопроекта) цели запазване на идеята на законодателя, формулирана в момента в чл. 112б, ал. 5, т. 1 от ЗМПВВППРБ. Същността на тази идея може да бъде изложена накратко по следния начин: при наличие на инвестиционна инициатива на физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, за изграждане на ново пристанище за обществен транспорт с национално значение или на терминал от съществуващо такова пристанище, задължителен етап от процеса на нейното реализиране е провеждането на процедура по предоставяне на държавна концесия за строителство, доколкото територията и инфраструктурата на пристанищата за обществен транспорт с национално значение са публична държавна собственост (чл. 106, ал. 1 от ЗМПВВППРБ).

С предлаганата с § 27 от законопроекта нова редакция на чл. 112г от ЗМПВВППРБ на практика се обединяват действащите в момента разпоредби на чл. 112в от ЗМПВВППРБ (относно инвестиционното проектиране за изграждане на ново или разширение на съществуващо пристанище за обществен транспорт с национално значение и включване в списъка на пристанищата по чл. 103а, ал. 1, т. 1 от ЗМПВВППРБ на новопостроеното и въведено в експлоатация пристанище, съответно терминал) и на чл. 112г, ал. 5 и 6 от ЗМПВВППРБ (относно инвестиционното проектиране за изграждане на ново или разширение на съществуващо пристанище за обществен транспорт с регионално значение и включване в списъка на пристанищата по чл. 103а, ал. 1, т. 2 от ЗМПВВППРБ на новопостроеното и въведено в експлоатация пристанище, съответно терминал), като в същото време правилата се поставят на тяхното систематично място.

С предложения § 28 от законопроекта относно създаване на чл. 112г1 се възпроизвежда съдържанието на действащата в момента разпоредба на чл. 112о от ЗМПВВППРБ, но на

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

систематично ? място в законовия акт.

Посредством предложеното с § 29 от законопроекта изменение и допълнение на чл. 112д от ЗМПВВППРБ се допълва и усъвършенства законовата уредба на устройственото планиране на пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ (яхтени, рибарски и със специално предназначение) и на специализираните пристанищни обекти по чл. 111, ал. 1 от ЗМПВВППРБ (пристаните за разтоварване на уловите от прясна риба или други водни организми и укритията за риболовни кораби) и по чл. 111б, ал. 1 от ЗМПВВППРБ (пристаните за кораби за сезонен превоз на пътници, пристаните за добиващи кораби, за специални кораби по смисъла на чл. 5 от Кодекса на търговското корабоплаване и за кораби, предназначени за спомагателни дейности и зимовниците). Предлаганите промени включват: **1)** ясно дефиниране на подробните устройствени планове на пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ и на специализираните пристанищни обекти като специализирани подробни устройствени планове по смисъла на Закона за устройство на територията и обвързване на предвижданията им с тези на Морския пространствен план на Република България и с устройствените схеми и планове от по-висока степен; **2)** въвеждане на законови правила, по които следва да бъдат определяни основни параметри на пристанищната акватория и на отделните нейни зони като ширината на оперативната акватория и диаметъра на обръщателния кръг в зоната за маневриране (когато изграждането на такъв е необходимо), както и редът за определяне на общата граница между акваториите на две съседни пристанища с обща сухоземна граница; **3)** регламентиране на реда и условията за даване на разрешение за изработване на проект на специализиран подробен устройствен план на пристанище по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ или на специализиран пристанищен обект, за разглеждане, приемане и одобряване на проекта на план и за изменение на одобрен такъв план. Следва да се отбележи, че при формулиране и на тези текстове е следван в максимална степен моделът на законодателно разрешение, установен в Закона за устройство на територията, като е отчетена спецификата на обектите, за които се отнасят подробните устройствени планове, и на самите планове.

С § 30 – 33 от законопроекта относно изменение и допълнение съответно на чл. 112е, чл. 112и, ал. 2, чл. 112к и чл. 112м, ал. 1 от ЗМПВВППРБ се отстраняват съществуващи в момента несъответствия на разпоредбите, които са резултат от Решение № 3 от 6 март 2014 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 10 от 2013 г., с което част от текста на чл. 112к, ал. 1 от ЗМПВВППРБ е обявена за противоречаща на Конституцията на Република България и ясно се дефинират подробните устройствени планове на пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ и на специализираните пристанищни обекти като специализирани подробни устройствени планове по смисъла на Закона за устройство на територията.

С предложената с § 34 от законопроекта нова редакция на чл. 112о от ЗМПВВППРБ се създават основни законови правила относно инвестиционното проектиране на нови пристанища по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ и на нови специализирани пристанищни обекти, за разширение на съществуващи пристанища по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ и специализирани пристанищни обекти и за изграждане на отделни обекти и подобекти в яхтени, рибарски и пристанища със специално предназначение, отчитащи спецификата на обектите на инвестиционно проектиране.

Промените в препращащата норма на чл. 112п от ЗМПВВППРБ, предлагани с § 35 от законопроекта, целят прецизиране на разпоредбата, с оглед постигане на еднозначното ? тълкуване и точното ? прилагане.

Преходните и заключителни разпоредби на § 42, т. 2 и 3 и § 48 – 52 от законопроекта са в непосредствена връзка с описаните по-горе промени в текстовете на чл. 112а – 112п от ЗМПВВППРБ.

С първата от тях (§ 42, т. 2 и 3 от законопроекта) се предлагат изменения и допълнения на чл. 111 и чл. 189а от Закона за устройство на територията, целящи постигане на

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

максимален синхрон между специалния и общия нормативен акт, в това число изричното посочване на устройствените планове на пристанищата и специализираните пристанищни обекти като видове специализирани подробни устройствени планове по смисъла на Закона за устройство на територията.

С нормите на § 48 – 52 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се цели: **1)** определяне на нов двугодишен срок, в който да бъде приет списъкът на пристанищата за обществен транспорт по чл. 103а, ал. 2 от ЗМПВВППРБ; **2)** определяне на шестмесечен срок, в който собствениците на пристанища за обществен транспорт и концесионерите на терминали от пристанища за обществен транспорт с национално значение да поискат разрешение за изработване на проект на генерален план за съответното пристанище или терминал, с оглед привеждане на действащия устройствен план на пристанището в съответствие с изискванията на закона; **3)** уреждане на последиците от прилагането на § 65, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.); **4)** определяне на нов срок, в който собствениците на съществуващи специализирани пристанищни обекти да заявят правата си, с оглед вписване на тези обекти в регистъра по чл. 92, ал. 4 от ЗМПВВППРБ и редът, който следва да бъде спазен с оглед извършване на вписването. За да бъде изяснен смисълът на тези предложения е необходимо да бъдат дадени следните пояснения:

Съгласно разпоредбата на чл. 103а, ал. 3 от ЗМПВВППРБ списъкът на пристанищата за обществен транспорт по чл. 103а, ал. 2 от ЗМПВВППРБ не съдържа само наименованията на пристанищата (подобно на отменените през 2013 г. Приложения № 1 и 2 към чл. 103а от ЗМПВВППРБ), а трябва да съдържа и информация относно: терминалите на всяко пристанище, включително зоните, които по своето предназначение отговарят на характеристиките на пристанищата по чл. 107 – 109, и зоните за съхранение на товари, които не се намират непосредствено на брега; границите на територията на всяко пристанище и границите на акваторията на всяко пристанище и на отделните зони в нея (оперативната акватория, зоната за маневриране на корабите и зоната за подхождане). Тази по-подробна информация за пристанищата за обществен транспорт може да бъде извлечена само и единствено от техните генерални планове, ако и когато същите бъдат приведени в съответствие с изискванията на закона. В периода от влизане в сила на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.) до днес: **1)** има одобрени 1 (един) генерален план на съществуващ терминал от пристанище за обществен транспорт с национално значение (влязъл в сила) и 1 (един) генерален план на пристанище за обществен транспорт с регионално значение (все още невлязъл в сила, поради обжалване на заповедта за одобряването му); **2)** в процес на разглеждане и приемане са 7 (седем) проекта на генерални планове на съществуващи пристанища за обществен транспорт или терминали от такива пристанища; **3)** има дадени 4 (четири) разрешения за изработване на проекти на генерални планове и още 23 (двадесет и три) заявления за даване на разрешение за изработване на проект на генерален план е в процес на поправяне; **4)** за 19 съществуващи пристанища за обществен транспорт и терминали от такива пристанища изобщо не е започвана процедура по привеждане на устройствените им планове в съответствие с изискванията на закона. С оглед на казаното до тук практически беше невъзможно да бъде изработен проект на решение по чл. 103а, ал. 2 от ЗМПВВППРБ в срока, определен със заключителната разпоредба на § 64, ал. 1 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.).

Съгласно правилото на § 65, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.) собствениците на пристанища по чл. 107 – 109 следваше в

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

двегодишен срок от влизане в сила на изменителния закон да предприемат необходимите действия да заявяват за вписване в регистъра по чл. 92, ал. 4 от ЗМПВВППРБ данните за територията и акваторията на съответното пристанище. Докато данните за територията, видно то чл. 92, ал. 5, т. 3 от ЗМПВВППРБ, представляват идентификаторите на пристанищните имоти по кадастралната карта, то данните за акваторията (чл. 92, ал. 5, т. 4 от ЗМПВВППРБ) включват координатите на граничните точки и площта на оперативната акватория, зоната за маневриране на корабите и зоната за подхождане. Последните може да бъдат извлечени само от парцеларен план на акваторията на пристанището. В изпълнение на изискването на § 65, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.) в определения от закона срок собствениците на всичките 36 (тридесет и шест) заварени регистрирани яхтени, рибарски и пристанища със специално предназначение са внесли в Изпълнителна агенция „Морска администрация" проекти на парцеларни планове за акваториите на своите пристанища, заявявайки по този начин данните за вписване в регистъра по чл. 92, ал. 4 от ЗМПВВППРБ. Само за 5 (пет) от тези планове, обаче, е искано и дадено разрешение за изработване по общите правила на Закона за устройство на територията. В същото време, вписването в регистъра по чл. 92, ал. 4 от ЗМПВВППРБ на данните за акваториите на пристанищата само въз основа на проект на парцеларен план, а не на одобрен план, не би представлявало точно изпълнение на разпоредбата на § 65, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.), доколкото подобно вписване не би съответствало на принципа на истинност, прогласен в чл. 7 от Административнопроцесуалния кодекс (с оглед на съществуващата възможност внесените проекти на парцеларни планове да не бъдат одобрени във вида, в който са изработени). От друга страна, провеждането с днешна дата на процедура по даване на разрешение за изработване на парцеларни планове за пристанищните акватории на пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ като част от специализираните устройствени планове за тези пристанища, би влязло в колизия с принципа на съразмерност, закрепен в чл. 6 от Административнопроцесуалния кодекс.

Правилото на § 68 от Преходните и заключителни разпоредби Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.) предоставяше едногодишен срок на собствениците на специализирани пристанищни обекти по чл. 111а, ал. 1 и чл. 111б, ал. 1 от ЗМПВВППРБ да заявят правата си за вписване в регистъра по чл. 92, ал. 4 от ЗМПВВППРБ. Този срок се оказа твърде кратък за собствениците на специализирани пристанищни обекти. В определения едногодишен период, който изтече на 23 март 2014 г., бяха заявени и вписани само 2 (два) от всички съществуващи по крайбрежието на Черно море и в българския участък на река Дунав пристани, които реално се използват като специализирани пристанищни обекти. Един собственик на съществуващ специализиран пристанищен обект заяви правата си след изтичане на срока по § 68 от Преходните и заключителни разпоредби Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 28 от 2013 г.), поради което по отношение на неговото заявление бяха приложени общите правила на закона, т.е. вписването в регистъра по чл. 92, ал. 4 от ЗМПВВППРБ ще бъде извършено след приключване на процедурата по одобряване на изработения за обекта специализиран подробен устройствен план – парцеларен план със специализирана схема, в който е отразено съществуващото положение, последният влезе в сила и за обекта бъде издадено удостоверение за експлоатационна годност.

Последната група норми, включени в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, целят усъвършенстване на отделни разпоредби на закона, с оглед: **1)**

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

въвеждане на изискване за задължително използване на корабното оборудване за система за автоматична идентификация – § 6 от законопроекта относно създаване на чл. 60в и § 12 от законопроекта относно създаване на чл. 77а; **2)** въвеждане на разпоредба, предвиждаща приемането на Национален план за търсене и спасяване в района за търсене и спасяване, за който Република България отговаря и актуализиране списъка на ведомствата, отговорни за провеждане на операции по търсене и спасяване – § 8 от законопроекта относно изменение и допълнение на чл. 65 от ЗМПВВППРБ и § 14 относно изменение на чл. 81, ал. 1 от ЗМПВВППРБ; **3)** хармонизиране на правилата относно опазване на морската и речна околна среда от замърсяване от кораби с влезлите в края на месец юли 2016 г. промени в Закона за чистотата на атмосферния въздух – § 4 от законопроекта относно изменение на чл. 53, ал. 4 от ЗМПВВППРБ, § 11 от законопроекта относно изменение и допълнение на чл. 75а от ЗМПВВППРБ и §39 от законопроекта относно допълване на административнонаказателната разпоредба на чл. 119, ал. 3 от ЗМПВВППРБ; **4)** хармонизиране на разпоредбите относно действията в случай на аварийна ситуация с кораб, намиращ се в морските пространства на Република България или във вътрешните водни пътища на страната, в това число в акваториите на пристанищата, с изискванията на Закона за защита при бедствия – § 5 от законопроекта относно допълване на чл. 56 от ЗМПВВППРБ и § 16 от законопроекта относно допълване на чл. 88 от ЗМПВВППРБ; **5)** отстраняване на допуснати при обнародването му или при предишни изменения грешки или несъответствия – § 1 от законопроекта относно изменение на чл. 6, т. 4 от ЗМПВВППРБ, § 9 от законопроекта относно изменение на чл. 73, ал. 1 от ЗМПВВППРБ, § 17 от законопроекта относно изменение и допълнение на чл. 92, ал. 5, т. 8 и 10 от ЗМПВВППРБ, § 19 от законопроекта относно изменение на чл. 103д, ал. 2, т. 5 от ЗМПВВППРБ, § 20 от законопроекта относно допълване на чл. 105 от ЗМПВВППРБ и § 21 от законопроекта относно допълване на чл. 112а ал. 3 от ЗМПВВППРБ; **6)** отразяване в текста на препращащи норми на действителното актуално наименование на акта, към който те препращат – § 13 от законопроекта относно изменение на чл. 78 от ЗМПВВППРБ, § 15 от законопроекта относно изменение на чл. 87, ал. 2 от ЗМПВВППРБ и §18 от законопроекта относно изменение на чл. 100, ал. 3 от ЗМПВВППРБ и **7)** изпълнение на разпоредбата на чл. 45, ал. 1, във връзка с чл. 42 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове – § 45 и § 53 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта.

От тази група разпоредби по-специално внимание заслужават:

Параграфи 6 и 12 от законопроекта, с които се предлага създаване съответно на чл. 60в и чл. 77а. С предлаганите нови разпоредби по отношение на всички кораби, които се намират или преминават през морските пространства и вътрешните водни пътища на Република България, се въвежда изискване да използват оборудването си за система за автоматична идентификация (AIS) непрекъснато през целия период, в който тези кораби са в морските ни пространства, съответно в българския участък на река Дунав. Въвеждането на посочените правила има пряко отношение към осигуряване на безопасността и сигурността на корабоплаването в българските морски пространства и вътрешни водни пътища. С въвеждането му ще се осигури и допълнителна гаранция за набиране на необходимата информация за корабите, с оглед нормалното функциониране на система за контрол на движението на корабите и за информация (VTMIS) и българската речна информационна система БУЛРИС.

Параграфи 8 и 14 от законопроекта, с които се предлага съответно изменение и допълнение на чл. 65 от ЗМПВВППРБ и изменение на чл. 81, ал. 1 от ЗМПВВППРБ. Предложението за приемане на Национален план за търсене и спасяване в района за търсене и спасяване, за който Република България отговаря (§ 8, т. 2 от законопроекта) цели да бъде преодоляна съществуващата в момента празнота в националната ни правна система. Предвижда се този план да бъде приет от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

отбраната и министъра на вътрешните работи. Последното се основава на следните две обстоятелства:

Съгласно чл. 4 от Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. за европейската гранична и брегова охрана, за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 863/2007 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета и Решение 2005/267/ЕО на Съвета (ОВ, L 251 от 16 септември 2016 г.) провеждането на операции по търсене и спасяване на търпящи бедствие в морето хора, особено, но не само когато тези операции започват или се провеждат при ситуации, произтичащи от операции за наблюдение на морските граници, е компонент на европейското интегрирано управление на границите. Република България участва в европейската гранична и брегова охрана с Главна дирекция „Гранична полиция" на Министерството на вътрешните работи. Последното налага в списъка на компетентните ведомства, натоварени с функции по организиране и провеждане на операции по търсене и спасяване в района за търсене и спасяване, за който Република България отговаря, освен Изпълнителна агенция „Морска администрация" и Министерството на отбраната, да бъде включено и Министерството на вътрешните работи.

В операциите по търсене и спасяване следва да бъдат ангажирани и други органи и организации, извън ведомствата, ръководени от авторите на плана и по-специално – съответните структури на Министерството на здравеопазването и на Българския червен кръст, областните управители, кметовете на общини и т.н. Приемането на плана от Министерския съвет би дало възможност за провеждане на по-широко и обстойно обсъждане на заложените в него мерки и на предвидените за използване сили и средства преди приемането му и би улеснило прилагането му.

Пълният текст на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България *(обн., ДВ, бр. 12 от 2000 г., изм., бр. 111 от 2001 г., бр. 24 и 70 от 2004 г., бр. 11, 45, 87, 88, 94, 102 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 43, 65, 99 и 108 от 2006 г., бр. 41, 54 и 109 от 2007 г., бр. 67, 71, 98 и 108 от 2008 г., бр. 47 и 81 от 2009 г., бр. 61 и 88 от 2010 г. и бр. 23 от 2011 г., доп., бр. 32 от 2012 г., изм., бр. 53 от 2012 г., изм. и доп., бр. 15 и 28 от 2013 г., изм., бр. 66 от 2013 г., изм. и доп., бр. 109 от 2013 г., изм., бр. 24 и 98 от 2014 г., бр. 14 2015 г., изм. и доп., бр. 52 от 2015 г., изм., бр. 26 от 2016 г.)* може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Павлинка Ковачева - директор на Дирекция "Пристанища и пристанищни услуги",
Изпълнителна агенция „Морска администрация",
тел.: 02/ 930 40 79,
e-mail: Pavlinka.Kovacheva@marad.bg

Приложение

» Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (57.49 KB)

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България 2014 Всички права запазени
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията